

Przedmowa

Preface

Jakkolwiek do rąk Czytelników oddajemy 64. tom ciągłej edycji Czasopisma, to staje się to w jubileuszowym roku 70. samego Wydawcy, jakim jest Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie.

W 1948 r. w wyniku starań władz lokalnych i państwowych powstała uczelnia medyczna – Akademia Lekarska i była wtedy jedną z dwóch, które pojawiły się w Szczecinie po ponad 200 latach braku wyższego szkolnictwa w regionie. Czasopismo *Rocznik* pojawiło się już w 3. roku życia Akademii i wydawane jest do dziś, zmieniając jedynie formułę adekwatnie do rozwoju uczelni, jak też ulegając wymogom stawianym tego typu wydawnictwom ciągłym. Redaktorem naczelnym w 1951 r. został prof. Tadeusz Sokołowski, który z dwoma współpracownikami desygnowanymi wraz przez Radę Wydziału Lekarskiego, tj. prof. Arturem Chwalibogowskim i prof. Kazimierzem Stojalowskim, doprowadził do wydania prac lekarzy ubiegających się o stopień doktora medycyny. A byli to: A. Kopyłow – „O pierwotnym raku wątroby” (Kl. Chorób Wewnętrznych), W. Gerwel – „Morfologiczne badania kości skroniowej płodów i noworodków” (ZMS Poznań), J. Tuz – „Zwężenie odzwiernika po wypiciu płynów żrących” (Kl. Chirurgii), J. Kortas – „Leczenie pooperacyjnych przepuklin ściennych brzucha” (Kl. Chirurgii), E. Piasecka-Grabowska – „Leczenie operacyjne słońowacizny” (Kl. Chirurgii), W. Kondrat – „Zapobieganie kalectwu w leczeniu złamań dolnej nasady kości ramieniowej u dzieci” (Kl. Chirurgii), J. Koszarowski – „Spostrzeżenia kliniczne w leczeniu zarostowego zapalenia tętnic wycięciem zwojów lędźwiowych nerwu sympatycznego” (Kl. Chirurgii), R. Pumpiański – „Wpływ czynnika hormonalnego borowiny wyżynnej na narządy rodne” (Kl. Położnictwa i Chorób Kobiety), E. Dąbrowski – „Skręmacicy jako przeszkoda porodowa” (Kl. Położnictwa i Chorób Kobiety), W. Rasiewicz – „O istocie włókniaka komórkowego (Histocytoza)” (Kl. Dermatologiczna), K.S. Kubik – „Tomografia w gruźlicy płuc” (Sanatorium ZNP w Zakopanem).

Nadto numer pierwszy zawierał spis 74 opublikowanych prac naukowych powstałych na Uczelni w tym czasie. Ich tematyka, jak i tych wymienionych, miała głównie charakter kliniczno-praktyczny i podobnie do obecnego stanu rzeczy stanowiły one dzieło autorów miejscowych, acz nie tylko.

Niezależnie od okrągłych rocznic aktywność naukowa wymaga zacisza i refleksji, stąd nie Warszawa, lecz Wilno czy Lwów, nie Sztokholm, lecz Upsala i Lund albo odpowiednio Cambridge czy Oxford itd. są wiodącymi. Także czasopisma naukowe, jeżeli wymagają one od redakcji szacunku dla treści wiążącej się z prawdą, która ma być ich bezwzględny priorytetem. Alternatywą pospolitą może być periodyk kolorowy o większej niż wszystkie naukowe poczytności. Niestety, zgodnie z trendem współczesnym, cytowalność prac, nierzadko różnie przecież odległych od prawdy, stanowi główny atraktor awansowy i funkcjonuje jako wątpliwy wyznacznik jakości aktywności umysłowej.

Podobnie i na wzór dwoistości tendencji aktywności umysłu człowieka, opisaną gdzie indziej jako rezultat systemu nagrody i kary „do i od”, w wymiarze fenomenologiczno-społecznym

znajduje swoją zancą egzemplifikację w życiu także akademickim. Mamy tu więc grupę osób starającą się działać na rzecz doskonalenia swego otoczenia, wpisując się w najwyższą cenioną kategorię konfucjańską, w której człowieka poznaje się przez to, jak kształtuje swe otoczenie. Nowa era wpisuje zależność jakości drzewa i owocu rodzzonego przezeń. Takiej postawy doświadczyliśmy ze strony ojców założycieli Akademii i Czasopisma przed laty i kategoriałnie podobnych, które konfrontowały się nieestetycznie z „przedsiębiorcami” wywołującymi cegłę i inne dobra materialne np. do Warszawy.

Dwoistość postaw pozostaje, zmieniając imponderabilia. Obecnie również spotykamy osoby starające się o rozwój Uczelni, materialny i naukowy, dotyczący m.in. sprawnego organizowania, tworzenia programów, pozyskiwania środków na nowy sprzęt. I podobnie jak przed laty współistnieją one

PROF. Z. DR. TADEUSZ SOKOŁOWSKI – KIEROWNIK I KLINIKI CHIRURGICZNEJ OD 1948 R.

także z inną postawą priorytetu zarobkowego oraz własnego awansowego użycia warsztatu tak wytworzonego bez wkładu własnego. Czasopismo uczelniane jest dobrem wspólnym i stanowi element awansowy, wszak trzeba poświęcić wartościową pracę własną lub cytując prace tu zawarte gdzieś indziej, nie czekając na jego estymację. Bo sama się nie stanie. Czasopismo jest polem, na którym czytelnymi stają się obie postawy stale obecne na tle zmieniających się modozależnie atrybutów drugorzędnych, jako też formatu, grafiki, języka, punktozy itd.

W jubileuszu 70-lecia Wydawcy życzymy Czytelnikom, Autorom i Uczelni doświadczenia postawy, jaką wykazali się jej Założyciele.

Dla krotochwilnego zrównoważenia akademickiego tonu załączamy karykaturę redaktora, założyciela Czasopisma – prof. T. Sokołowskiego, która została wykonana z okazji jubileuszu 10-lecia Uczelni w 1958 r. przez jednego ze studentów – J. Żebrowskiego.

prof. dr hab. n. med. Ireneusz Kojder
redaktor naczelny